

מסורת הש"ס

(א) יבמות לה: כחוסת פה... (ב) ופי' חוס' לקמן... (ג) ופי' חוסת לקמן... (ד) ופי' חוסת לקמן... (ה) ופי' חוסת לקמן... (ו) ופי' חוסת לקמן... (ז) ופי' חוסת לקמן... (ח) ופי' חוסת לקמן... (ט) ופי' חוסת לקמן... (י) ופי' חוסת לקמן... (יא) ופי' חוסת לקמן... (יב) ופי' חוסת לקמן... (יג) ופי' חוסת לקמן... (יד) ופי' חוסת לקמן... (טו) ופי' חוסת לקמן... (טז) ופי' חוסת לקמן... (יז) ופי' חוסת לקמן... (יח) ופי' חוסת לקמן... (יט) ופי' חוסת לקמן... (כ) ופי' חוסת לקמן... (כא) ופי' חוסת לקמן... (כב) ופי' חוסת לקמן... (כג) ופי' חוסת לקמן... (כד) ופי' חוסת לקמן... (כה) ופי' חוסת לקמן... (כו) ופי' חוסת לקמן... (כז) ופי' חוסת לקמן... (כח) ופי' חוסת לקמן... (כט) ופי' חוסת לקמן... (ל) ופי' חוסת לקמן...

ארוסה פרק רביעי סוטה

כד.

עין משפט
גר מצוה

א מ"י פ"ב מ"ג סוטה
הכ"ה א סוטה ע"ג
ד ב"מ ט"ז ס"א הלכה
ד:
ה ג"מ ט"ז ס"א הלכה
א סוטה ע"ג
ו ד"מ ט"ז ס"א הלכה
ז ד"מ ט"ז ס"א הלכה
ח ד"מ ט"ז ס"א הלכה
ט ד"מ ט"ז ס"א הלכה
י ד"מ ט"ז ס"א הלכה
יא ט"ז ס"א הלכה
יב ט"ז ס"א הלכה
יג ט"ז ס"א הלכה
יד ט"ז ס"א הלכה
טו ט"ז ס"א הלכה
טז ט"ז ס"א הלכה
יז ט"ז ס"א הלכה
יח ט"ז ס"א הלכה
יט ט"ז ס"א הלכה
כ ט"ז ס"א הלכה
כא ט"ז ס"א הלכה
כב ט"ז ס"א הלכה
כג ט"ז ס"א הלכה
כד ט"ז ס"א הלכה
כה ט"ז ס"א הלכה
כו ט"ז ס"א הלכה
כז ט"ז ס"א הלכה
כח ט"ז ס"א הלכה
כט ט"ז ס"א הלכה
ל ט"ז ס"א הלכה

נסינה. מן הגבועים ואסורין לנא נישאל כדמרינן צינמות
(דף ע"ה:) דוד גור עליהן: לא שופות. לנא נאמרה פרשה אלא
בדלויה לקיימה ודכי תניא בפסרי (נשא י"ג) כי משטה אשמו בדלויה לחסות
המבז מדבר פרט לאלמנה לכ"ג וכי: ולא נוטלת כחופסה.

ונתינה לישראל ובה ישראל לממור ולנתין
לא שותות ולא נוטלות כתובה ואלו לא
שותות ולא נוטלות כתובה האומרת טמאה
אני וישבאו לה עדים שהיא טמאה והאומרת
איני שותה אמר בעלה איני משקה ושבועלה
בא עליה בדרך נוטלות כתובה ולא שותות
מותר בעליהן עד שלא שרו ב"ש"א נוטלות
כתובה ולא שותות ובה"א יאו שותות או
לא נוטלות כתובתן מעוברת חבירו ומניקה
חבירו לא שותות ולא נוטלות כתובה דברי
ר"מ וחכ"א ייכול הוא להפרישה ולהחזירה
לאחר זמן איילונית וקונה ושיאנה ראיה
ליד לא נוטלות כתובה ולא שותות ר"א
אומר יכול הוא לישא אשה אחרת ולפרות
ולרבות הימנה ושאר כל הנשים או שותות
או לא נוטלות כתובה יאשת כהן שותה
ומותרת לבעלה יאשת סרים שותה ע"י כל
עריות מקנין יחין מן הקמן וממי שאינו איש
ואלו שב"ד מקנין להן מי שנתחרש בעלה
או נחשמה או שהיה חבוש בבית האסורין
לא נחשמה אבירו אלא לפיכחה מבתוכה
ר' יוסי אומר אף להשקותה לכשיצא בעלה
מבית האסורין ישקנה: גב' מישתא הוא
דלא שתייא הא קניו מקני לה מוה"מ דת"ר
ידבר אל בני ישראל והאמרת (ה) לרבות
ארוסה ושומרת יבם לקינו ומתני' מני רבי
יונתן היא דתניא תחת אישך פרט לארוסה
יכול שאני מוציא אף שומרת יבם ת"ל איש
איש דברי רבי יאשיהו ר' יונתן אומר תחת
אישך פרט לשומרת איה ארוסה לומר
יבם ולא ארוצא איה ארוסה פרט לארוסה
אשר תשטה אשה תחת אישה פרט לארוסה
מר אלימא ליה ארוסה דקדושי דידה
וסוקלין על ידו ומר אלימא ליה שומרת
יבם דלא מוחסרא מסירה לחופה ורבי יונתן
האי איש איש מאי עביד ליה מבעי ליה
לרבות אשת חרש ואשת שוטת ואשת
שעמם

שאנינה ראיה ליד. רש"י פי' שמת כוס עיקרין אבל צ"ל א"ע
(כחיות דף ס:) לא משמע הכי דמיימי התם כרייתא
ומני בה או שהיתה היא עקרה וקונה ויילונית ושיאנה ראיה לילד
אלמלא דשאינה ראיה לילד לא עקרה ולפרש"י שמת כוס עיקרין
היינו עקרה וזה לשון ר"ח התם איכא
למישאל היינו יאילונית עקרה
היינו שאינה ראיה לילד ותשובה
שאמרנו בפרק יש נוחלין (כ"ג דף ק"ט):
ניסת לך אינה יולדת עד מ' ניסת למ'
שוב אינה יולדת והיא עטול לפיכך
שאינה ראיה לילד ששהיה אחר
בעלה עשר שנים ולא היה דעתה
לינשא לאחר כחוף פרק ד' חמיס
(יבמות דף נ"ד:) אמר רב נתמן אמר
שמואל כל ששהיה אחר בעלה ר'
שנים שוב אינה מתעברת כי אמר
רבין ר"ח ל"ש אלא שאין דעתה
לינשא ואפי' ר"ח לא הויר עקרה
קונה ולפי' ר"ח דק גלשנא מימי
נמשה י"ל לנא לא עקרה הוה
מימה אמאי לא תנא נמי במתני'
עקרה: ושאר כ"ה הנשים או
שותות. מימה הא משנה יתירא מאי
קמ"ל הא שמעתי ליה מירשא והאומרת
איני שותה אינה נוטלת כתובה
ואומר רבי דווקא מעוברת אינה שותה
משום דליכא קבנת נפשות כדלמר
בפרק החולץ (יבמות דף מ"ג:) אבל
ניסת בחור ב' חדשים דף דהא הוה
ומו לא קניסין ליה להניחא וקרינן
בה אשמו הראיה לו וככהן אפילו
לרבנן אינה שותה דמסקינן צ"ל החולץ
(וש"ל.) אפילו לרבנן יולדת בנאי
ורבי יונתן האי איש איש בנאי
עביד ליה מיבעי ליה וכו'.
מימה והא ליהו דלמר צ"ל אלו
המקנין (פסהדרין דף פ"ה:) גבי איש
איש ליה קילל את אביו ואת אמו
קאמר דכיה מורה כלשון גיטא ולא
דריש ליה לדרשה אחריתא וכו"ה היכא
דליכא למדרש אפי' מן דלית ליה
ד"מ מודה הוא דדרשין ל"כ מאי
פרין גיטא פרק השאלה (כ"מ דף נ"ד):
אהא דקא בעי אבדיה מנגן דבומר
שכר חייב דתני' אס גנוב יגנב אין
לי אלא גניבה אבדיה מנגן מ"ל גנוב
יגנב מ"מ הניחא למ"ד לא ד"מ אלא
למ"ד אמרי' מא"ל והא התם איכא
למדרש ולא דרשין אלא אמר ד"מ
והכא אמאי דריש לה ואמרי' צ"ל השותה והמעלה (ובמס' קה): נמי
ורבי יוסי מנהיהו איש איש דכרה הוי איש איש נמי דכרה אלא
השותה להדיט דחייב מנא ליה ולא אמרת כיון דמנאי למדרש מודה
הוא דלא אמר דכרה יהודה לישב משועות ד"מ דקש' ד"מ אר"מ
ודר' יהודה אדר' יהודה ודרבי יוסי אדר' יוסי ודר"ש אדר"ש ד"מ
דלמר צ"ל ד' מימות (פסהדרין דף נ"ו.) לרבנן גבי איש איש דכתיב גבי
ברכת השם ד"מ ור"מ דריש ליה לרבות כיווים וכו"פ דמסקת
ע"ז (דף מ.) נמי פליג ר' יהודה ור' יוסי דל"ר יהודה כותי לא
ימול ישראל מפני שהוא מל לשם הר גזיזים אמר לו ר' יוסי ובי
היכן מנינו מילה בתורה לשמה ומפרש טעמא דר' יהודה משום
דכתיב לה' המול ורבי יוסי המול ימול כמיז ויחדך נמי הכתיב
המול ימול ד"מ כלשון צ"ל אדם ואלמלא דרבי יוסי לית ליה
דכרה מורה כין והתם כההוא שמתחא גישה פלוגתא ר"מ ור'
יהודה ופליג ר' יוסי המול ימול כותי ולא ימול ארמאי דברי ר"מ והיינו כר'
יוסי דלמר כותי שפיר דמי דלא אמר ד"מ וכו' ד' מחוסרי
כפרה (כחיות דף ט"ז.) אמרינן לאחרים בשלמא והפסדה לא נפדתה
דקסבר ד"מ ואחרים היינו ר"מ כדליתא בנחף מס' הוריות (דף
י"ג:) דר' יהודה מוה"ל דהמול ימול דקא אמר ד"מ וכו' מילתא
האשה (כחיות דף ט"ז.) מיימי כרייתא העבט מעביטין זה שאין

תורה אור השלם

ו. דבר אל בני ישראל
ואמרת אלדם איש איש
כי תישא אשתו וקמלה
בו קמלה: במדבר ה"ב

תוס' שאנין (המשך)

ראה לברורי דאף לבייש
דאמרי שומעת דר מפיו
ולא משבדא ליה אפי'
הכי קאמרי שלא תנשא
עד לאחר כ"ד חדש
וכן משמע דאין חולוק
בין גרושה דאין מתי
טעמי דמיימי בכתובת וכן
פי' א"ר והא דלא
תני להו בחיי אלמנה
לכתן גזול משום דליכא
בחינו כי אם אימור דוכן
אבל בחיי דלעיל איכא
איסורא דארויתא. ואנכי
דמני לעיל חלוצה דאין בה
אלא איסורא דרבנן משום
דאב דנקט גרושה נקט
חלוצה ומתא קרא כמסקין
להו בכתובת. יכול הוא
להפרישה עד כ"ד חדש
ולהחזירה הלכך דאריה
לאישות ק"י בית: וק'
דמשפט להפרישה ר"ל
בלא גט והי' דיקא
לחלוצה כפי' החולץ דיקא
נמי דקתני ויצוא ורבי
קתני יפריש משמע דאי
הוה קתני יפריש הוה
ר"ל בלא גט והבא נמי
להפריש ר"ל בלא גט. וק'
דאמרי' כפי' החולץ לא
יש ארס מעוברת חבירו
ומניקה חבירו ואם נשא
ויצא ולא יחזיר עולמית
דכרי' ר' מאיר וחכ"א ויצא
וכשיצא זמנו לכוס יבוס
וקאמר רבא לרבי חכמים
ויצא בגט והא סבר דאין
צריכה גט וי"ל דלעולם
צריכה גט וי"ל דאקמר
התם ודיקא נמי דקתני ויצא
ולא קתני יפריש ג"פ דיקא
נמי דקתני ויצא דמשמע
בגט ולא קתני יפריש
דמשמע בין בגט בין בלא
גט ולהפריש רבא ר"ל
בגט. עוד אומר רב יוסי
כבור שור דלעולם ר"ל
להפרישה בלא גט ולא
ק' דהתם אמרי' דצריכה
לפי' דליכא אלא חד
איסורא דרבנן מגדושת
עשי חוקו לרבייהו כשל
חורה ולכן צריכה גט
אבל הכא חמיר עליה
משום ארצות חרי ארויה
משום דהיא מעוברת
חבירו ועוד דקתני לה
ומתורה לכך אינה צריכה
גט וכן עשה במשנה
שארית בגו מאדם אחד

אשמו ובעלה נמי לא ישקנה בקינו זה וילכסילה דבעינן וקינו
והיכא רבי יוסי לא בעי וקינו והיכא: גב' הא קניו מקני לה.
לאשך עליו מדקתני לא נוטלת כתובה: ה"ג דבר אל בני ישראל
והאמרת לרבות ארוסה ושומרת יבם לקינו. ולא גרס איש איש
לדרשא אחריתא דרשין ליה לקמן (דף ס.) אלא ריבויא מואמרת
אליהם וה"ג אמר לקמן בפירוקין והאמרת רבייהו הוא: יכול שאני
מוציא כו'. דממשמעת קרא משמע לן ארוסה למעוטי דלא קרינן
בה תחת אישך אבל שומרת יבם קרינן בה תחת אישך כדמפרש לקמיה
דלא מוחסרא מסירה לחופה: ורבי יונתן. משמע ליה מעיטוס
קמא לשומרת יבם אבל ארוסה קרינא בה אישות אי לאו דהדר
מעטיה קרא אחריתא כדמפרש לקמן (נ"ג) משום דהוא קידשה ולינה כהא
לו ממך קדושי אחרים ועוד שנסקלת על ידו מה שאין כן בשומרת
יבם: מר אלימא ליה ארוסה. רבי יונתן חשיבה ליה ארוסה אשה
גמורה טפי משומרת יבם: דקדושי דידה. ע"י קדושי עאלמא אשה
לו: וסוקלין על ידו. אס וינהה נסקלת כשכילו: דלא מחסרא מסירה
לחופה. דנקנית ליבם כביאה גירמתא ואפי' בזנות להיות לכשמי
לכל דבר כדמתן צינמות (דף ע"ג.) ומיימי' לה לקמן בפירוקא (נ"ג) לרבות
אשם חרש (ג) שוטת. שב"ד מקנין להן. וכרייתא היא בשליש פירוקין:
שעמם

הנהרות הב"ח

(א) נט' ואמרת אליהם
לרבות: (ב) רש"י ד"ה
לרבות אשת חרש ואשה
שוטה:

גליון הש"ס

נב' ואמרת לרבות
ארוסה: יין לקמן דף ט'
פ"א דת"ה ואמרת:

מוקף רש"י

מחו בעליהן עד שלא
שתי. כל אשה שקולה עד
עטלה ומתירה ומת עד
שלא שמה ויבמות לה:
אלה שמה שבעלה קאי,
שקילה לכן עטלין ופסחור
אלה הפסולת הנקבות עד
שמה (מבנות פ"א.)
נוטלות כתובה. ואפי' ש
שמה ומה וכן לה
כתובה ויבמות פסו. ולא
שמות. דבעינן והיכא
היא תחת אשמו וליכא גט
ושסו.

תוספות שאנין

ארוסה ושומרת יבם כיון
שאין בעליהן יכולין
לבדוק חשבונית כעוברת
על זה ואפי' בלא קינו
אמרי' בגמ' דעוברת על דת
יש לה להפריש כתובהה
אפי' בלא תהי' חתונה
בעליהן כן ובה"א או
שותות או לא נוטלת
כתובה ומבנות פ'
האשה שפלו פרו' או
שותות ורביא האיש את
אשתו אמר רחמנא וליכא
אלא מותר שלא שותה לא
נחטות כתובה: מעוברת
החלו ומניקה חבירו פ"ה
אם מת הרינה מעוברת או
מניקה או שגרשה בעלה
והיא מעוברת ומניקה
ואסורה חכמים לינשא
עד שיהא הולד בן ב'
שנים שכן זמן ינקותו
להלך או נשאה וקא
לה לא שותה שהרי
אינה אראה לקיימה משמע
מתוך פ"ה דאפי' מגדושת
צריכה להמתין כ"ד חדש
לשונה דמשבדא ליה
היינו שוב אבל בגרושה
שאני' משבדא להינקי
אינה צריכה להמתין וכן
משמע דצריכה גרושה
הינקי וכן פ"ה דין
גרושה וכן אלמ' צריכה
להמתין כ"ד חדש ומביא